

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/124/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521204256
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1521204256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a Mgr. Niny Dubovskej v právnej veci žalobcu: Z. K., P., R.. X.X.XXXX, T. D. H. XX, D., proti žalovanému: S.. S. J., Q..K., R.. X.XX.XXXX, T. D. D. XX, Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Štefan Krnáč, advokát, so sídlom Černyševského 10, Bratislava, o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava V, č.k. 70C/63/2021-127 zo dňa 21. februára 2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- Žalovanému sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.
- O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.200 eur a písomného ospravedlnenia v znení: „Ja, S. J., som opakovane vedome klamal súdu, aby som tak poškodil A.. Z. K. a získal tak osobný prospech v peniazoch od svojho J. A.. C.. Priznávam, že v žalobe uvedené moje výroky týkajúce sa A.. Z. K. sú účelovo nepravdivé. Tým som mu spôsobil závažnú ujmu, čo dnes ľutujem, uvedené výroky týmto odvolávam a za svoje nečestné konanie sa A.. Z. K. ospravedlňujem. S. J.. O trovách konania rozhodol tak, žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

2. V dôvodoch napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal na skutkové zdôvodnenie žaloby, podľa ktorého mal žalovaný „zneužitím svojho postavenia právneho zástupcu v inom spore vedome poškodiť žalobcovu meno krivým tvrdením so zámerom spôsobiť mu vážnu ujmu vedomým klamstvom a sám z toho mať prospech v súdnom spore sp. zn. 10C/92/2014, kde zastupuje svojho mandanta (ťahajúcim sa právne arogantným, ignorantským a vedome lživým konaním už sedem rokov), pričom prekročil etické normy Slovenskej advokátskej komory, ktorá sťažnosť na uvedené prijala 13.08.2021. Žalovaný dňa 10.5.2021, okrem iných lží, uviedol vo vyjadrení pre súd na prvej strane a opakovane na druhej strane, že vraj žalobca zámerne predlžuje samotný súd a odmieta mimosúdnu dohodu, čo zopakoval aj v závere svojho vyjadrenia z dňa 01.09.2021. Žalobca doteraz až 15-krát vyzval súd, aby ukončil nezmyselne naťahovaný súdny proces sústavnými zmenami petitu klientom žalovaného bezodkladným vynesením rozsudku, keď nezmyselnú žalobu takto naďalej jatri žalovaný produkovaním lží a klamstiev, z čoho očakáva oklamaním súdu ako profesionálny advokát zjavný osobný prospech“.

Súd prvej inštancie ďalej zhrnul procesnú obranu žalovaného, ktorý namietol, že je advokátom zapísaným v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod číslom 7874. Žalobca podal žalobu na neho v súvislosti s jeho výkonom advokácie, pričom v žalobe odkazuje na právnu vec S.. K. C.J., N.. P. W.. Z. K., o ochranu osobnosti, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 10C/92/2014, v ktorom ako advokát na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb zastupuje žalobcu - S.. K. C., N.. Podotkol, že predmetná právna vec nie je doposiaľ právoplatne skončená, vo veci nebol vydaný ani prvostupňový rozsudok. Sporným je písomné vyjadrenie zo dňa 10.05.2021 označené ako „Vyjadrenie k stanovisku žalobcu k vyjadreniu žalovaného ku vzájomnej žalobe“ (ďalej tiež len ako „sporné vyjadrenie“). Ako je uvedené v druhom odseku sporného vyjadrenia, toto bolo podané na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10C/92/2014, zo dňa 13.4.2021, ktorým bol S.. K. C., N.. vyzvaný, aby sa vyjadril k predmetnému stanovisku žalobcu. Sporné vyjadrenie preto nebolo podané z vlastnej iniciatívy žalovaného, ale na základe výzvy súdu. Namietal tiež, že výkon práva sporovej strany vyjadriť sa je okolnosťou, ktorá vylučuje neoprávnenosť takéhoto zásahu, avšak iba za predpokladu, že nedošlo k excesu z týchto práv a povinností. Sporová strana, vrátane jej právneho zástupcu, má v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku právo vyjadriť sa k písomným podaniam protistrany (§ 167 C.s.p.), k prednesom protistrany (§ 181 C.s.p.), uviesť tvrdenia, ktoré považuje za dôležité pre rozhodnutie súdu a má právo predniesť záverečnú reč (§ 182 C.s.p.). Uvedené práva predstavujú subjektívne procesné práva sporovej strany. Keďže v týchto prípadoch ide o výkon práva, resp. plnenie zákonnej povinnosti, súdna prax vychádza zo zásady, že takýto zásah do práva na ochranu osobnosti (ak by k nemu došlo) je oprávnený. Výnimkou by bol iba prípad, že pri výkone práva, resp. plnení povinnosti by došlo k excesu, teda k vybočeniu z medzí svojich práv a povinností, ktoré sú upravené v Civilnom sporovom poriadku a v iných osobitných zákonoch. Žalobca podal v súvislosti so sporným vyjadrením na žalovaného trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona. Vecou sa zaoberalo Obvodné oddelenie Policajného zboru Petržalka - juh. Podľa dostupných informácií malo byť trestné oznámenie odmietnuté. Žalovaný odmietal, že by sa dopustil akejkoľvek protiprávnej činnosti. K tvrdeniu žalobcu o prijatí sťažnosti na žalovaného Slovenskou advokátskou komorou žalovaný uviedol, že žalobca doručil dňa 02.08.2021 SAK sťažnosť na žalovaného, evidovaná pod č.k. 273/1980/2021. Ako vyplýva z prílohy č. 1 k žalobe, sťažnosť bola postúpená revíznej komisii SAK. Odmietol, že by sa dopustil disciplinárneho previnenia alebo akéhokoľvek neetického konania. Dodal, že tvrdenia uvedené vo vyjadrení zo dňa 10.05.2021 nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv na ochranu osobnosti žalobcu. Advokáciu vykonáva v súlade s právnymi predpismi a nikdy nekoná so zámerom spôsobiť protistrane, ani nikomu inému vážnu ujmu, koná len v záujme svojich klientov, ako tomu bolo aj v tomto prípade. K tvrdeniu žalobcu, že súdny spor vedený pod sp. zn. 10C/92/2014 sa ťahá v dôsledku konania žalovaného uviedol, že zo strany S.. K. C., N.. ide o realizáciu práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Konkrétne si žalobou zo dňa 24.5.2014 podanou na Okresný súd Bratislava I uplatnil nárok na ochranu osobnosti z dôvodu neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv zo strany žalobcu v súlade s právnym poriadkom SR. Rýchlosť konania Okresného súdu Bratislava I však nie je v moci S.. K. C., N., ani žalovaného ako jeho právneho zástupcu, ale zákonnej sudkyne, ktorá určuje jeho priebeh. K tvrdeniu žalobcu, že v spore pod sp. zn. 10C/92/2014 nie je pasívne legitimovaný, žalovaný uviedol, že ide len o jeho subjektívny názor. K tvrdeniu žalobcu, že : „V zásade nezmyselnú žalobu takto naďalej jatri žalovaný A.. J. produkovaním lží a klamstiev...“ poukázal žalobca na skutočnosť, že žalobca ako dominus litis (pán sporu) disponuje konaním a jeho predmetom, preto procesné oprávnenia, týkajúce sa akejkoľvek dispozície s návrhom, prináležia výlučne žalobcovi.

3. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalobca bol v procesnom postavení žalovaného a súčasne žalobcom titulom vzájomnej žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/92/2014 o ochranu osobnosti. V tomto konaní žalovaný, ktorý je advokátom, vystupoval ako právny zástupca žalobcu (resp. žalovaného titulom vzájomnej žaloby) S.. K. C., N.. Predmetné konanie nebolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie právoplatne skončené. Ďalej ozrejmil, že žalobca svoju žalobu skutkovo vymedzil tak, že k zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti malo dôjsť výrokmi uvedenými v podaní zo dňa 10.05.2021, ktoré bolo žalovaným ako advokátom doručené Okresnému súde Bratislava I k sporu sp. zn. 10C/92/2014. Konkrétne mal žalobca vytknúť žalovanému, že o ňom uviedol, že neurobil nič, aby sa spor nenaťahoval, zámerne predlžuje súdne konanie, resp. že dĺžka jeho trvania je primárne dôsledkom konania a správania žalobcu, a že žalobca odmieta mimosúdnu dohodu. Žalobca tieto výroky považoval za nepravdivé akcentujúc, že žalovaný v konaní sp. zn. 10C/92/2014 produkoval aj ďalšie lživé výroky, avšak tieto predmetom konania neurobil (ani ich neoznačil), nakoľko nepravdivosť ním namietaných výrokov je najľahšie preukázateľná.

4. Pokiaľ išlo o skutkové závery súdu prvej inštancie, tie založil na obsahu žalobcom namietaného vyjadrenia žalovaného podaného v konaní vedenom pred bývalým Okresným súdom Bratislava I sp. zn. 10C 92/2014 v mene svojho klienta S.. C. dňa 10.05.2021, v ktorom je, okrem iného uvedené: „O rýchlosti konania súdu nerozhoduje klient ale zákonná sudkyňa. Rýchlosť konania závisí aj od procesnej aktivity strán sporu, pričom je to práve A.. K., ktorý, ako sám uviedol v bode I odseku 9 Vzájomnej žaloby zo dňa 13.10.2020, podal v rámci tohto konania v priebehu rokov 2014-2020 trinásť odvolaní“; „A.. K. žiaľ do dnešného dňa neurobil nič preto, aby sa súdny spor nenaťahoval a odmieta akékoľvek návrhy na dohodu o urovanie. Namiesto toho neustále osočuje, napáda invectívami klienta a jeho právneho zástupcu, sudcov okresného súdu a krajského súdu, ako aj členov bývalého vedenia Slovenského centra PEN. Súdny spor sa v podstatnej časti predĺžil o niekoľko rokov práve z dôvodu konania žalovaného A.. K., ako príklad možno uviesť jeho sťažnosť na zaujatosť sudkyne, ktorá spor rozhoduje, pričom jeho sťažnosť bola posúdená ako nedôvodná nadriadeným krajským súdom, a ďalšie jeho podobné neodôvodnené úkony, či podania, vrátane podania vzájomnej žaloby, čím sa spor len ďalej z jeho strany predlžuje.“ Súd prvej inštancie ďalej skutkovo zistil, že žalobca listom adresovaným žalovanému zo dňa 18.05.2020 tohto vyzval, „aby sa ospravedlnil do 14 dní za lživé tvrdenie o tom, že žalobca neprestáva osočovať [žalobcu v konaní sp. zn. 10C/92/2014] s tým, že po tejto lehote si bude účtovať 10 eur denne za nemajetkovú ujmu, ktorú mu žalovaný svojim neprofesionálnym a hanebným konaním úmyselne spôsobuje“. Z oznámenia o odložení veci - sťažnosti na advokáta S.. S. J., Q..K.. zo dňa 03.05.2022 súd prvej inštancie ďalej zistil, že revízná komisia SAK vyhodnotila sťažnosť žalobcu na žalovaného ako nedôvodnú v celom rozsahu a odložila ju. Predmetom sťažnosti boli okrem iného aj písomné výroky žalovaného v konaní sp. zn. 10C/92/2014.

5. Z takto zisteného skutkového stavu, právne odkazujúc na § 11, § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, dospel súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti žaloby. Skonštatoval, že skutkovo nebolo sporné, že žalobca bol v procesnom postavení žalovaného a súčasne žalobcu titulom vzájomnej žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/92/2014 o ochranu osobnosti. V tomto konaní žalovaný, ktorý je advokátom, vystupoval ako právny zástupca žalobcu (resp. žalovaného titulom vzájomnej žaloby) S.. K. C., N.. Predmetné konanie nebolo v čase rozhodovania súdu právoplatne skončené. Žalobca svoju žalobu skutkovo vymedzil tak, že k zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti malo dôjsť výrokmi uvedenými v podaní zo dňa 10.05.2021, ktoré bolo žalovaným ako advokátom doručené Okresnému súdu Bratislava I k sp. zn. 10C/92/2014. Konkrétne žalobca vytkol žalovanému, že o ňom v podstate uviedol, že žalobca neurobil nič, aby sa spor nenaťahoval, zámerne predlžuje súdne konanie, resp. že dĺžka jeho trvania je primárne dôsledkom konania a správania žalobcu, a že žalobca odmieta mimosúdnu dohodu (viď ods. 10 odôvodnenia rozsudku). Žalobca tieto výroky považoval za nepravdivé. Súd prvej inštancie ďalej ozrejmil, že v prejednávanej veci sa dostali do konfliktu právo na ochranu osobnosti na jednej strane a na druhej strane v širšom zmysle právo na slobodu prejavu a v užšom zmysle právo strany civilného sporového konania (resp. v tomto prípade jej právneho zástupcu) vyjadrovať sa v rámci civilného sporového konania. Právo na ochranu osobnosti, ako aj právo na slobodu prejavu a právo na súdnu a inú právnu ochranu, ktorého realizáciou sú aj procesné oprávnenia strán súdneho konania, sú garantované ústavou, preto majú z tohto hľadiska rovnakú právnu silu. Kolízia rovnocenných práv vedie k tomu, že ak nemožno zachovať maximum zo všetkých práv, jedno z nich musí v konkrétnom prípade ustúpiť inému. V prípade vzniku sporu je úlohou súdu dôsledne vyvažovať tieto práva a s ohľadom na osobitosti konkrétneho prípadu poskytnúť ochranu niektorému z týchto vzájomne kolidujúcich práv. Uviedol tiež, že právo na slobodu prejavu podlieha v zmysle článku 26 ods. 4 Ústavy zákonným limitáciám, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Ustálenou judikatúrou Ústavného súdu SR a ESLP boli vymedzené hranice práva na ochranu osobnosti, a to v záujme ochrany demokratického zriadenia tak, aby sa právo na ochranu osobnosti nestalo prekážkou uplatňovania iných práv a slobôd vlastných demokratickej spoločnosti a právneho štátu. Zdôraznil, že sloboda prejavu platí nielen pre „informácie“ alebo „myšlienky“ prijímané priaznivo alebo považované za neškodné, ale tiež pre tie, ktoré sú nepríjemné, šokujúce alebo znepokojujúce (rozsudok ESLP vo veci Lingens proti Rakúsku zo dňa 8. júla 1986). Odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 137/2007 zo dňa 5. marca 2008, podľa ktorého „zásah do osobnostných práv fyzickej osoby môže spočívať aj v písomnom podaní v občianskom súdnom konaní za predpokladu, že ide o exces osoby, ktorá sa takéhoto zásahu dopustila. Je nepochybné, že o exces môže ísť napríklad vtedy, keď jedna zo strán sporu bez vzťahu k predmetnému konaniu neodôvodnene osočí iného účastníka z nečestného konania, označí ho hanlivo

alebo sa iným spôsobom dotkne jeho práva na ochranu cti a vážnosti“, a na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1404/2006 zo dňa 31. októbra 2006, podľa ktorého je „výpoveď účastníka (svedka pod.) v konaní občianskoprávnom alebo trestnom sa posudzuje ako výkon ustanovenej povinnosti, resp. práva, a je tak krytá touto zákonnou licenciou. Pokiaľ pri nej dôjde k zásahu do osobnostných práv druhej fyzickej osoby, tento zásah sa nehodnotí ako neoprávnený, s výnimkou prípadov, keď sa ten, kto výpoveď pred súdom vykonáva, dopustí excesu“. V kontexte s prejednávanou vecou potom súd prvej inštancie uzavrel, že strany súdneho konania v zásade majú právo slobodne sa vyjadrovať k veci samej, ako aj k procesnému postupu v konaní. V určitých prípadoch si vyjadreniami priamo plnia svoje procesné povinnosti (napríklad § 150, § 151, § 167, § 181 C.s.p.). Je prirodzené, že strany v konaní produkujú svoj subjektívny pohľad na vec a v sporovom konaní je z povahy veci spravidla až nevyhnutné, že výroky strán sú vo vzťahu k protistrane kritické. Takéto konanie strán nie je možné bez ďalšieho považovať za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti protistrany. V záujme naplnenia práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj na dosiahnutie účelu súdneho konania, ktorým je ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov (článok 2 ods. 1 C.s.p.) je potrebné, aby právo na ochranu osobnosti v tomto prípade ustúpilo právu strán realizovať procesné úkony. Právnu ochranu nepožíva iba zneužitie práva, resp. excesívny výkon procesných práv, kedy sa strana sporu môže úspešne domáhať ochrany svojich osobnostných práv pred závažnými excesmi protistrany. Pri skúmaní, či sa strana nedopustila vyššie načrtnutého excesívneho konania je potrebné zohľadňovať formu a obsah výrokov. Z hľadiska formy by ochranu nepožívali výroky hrubo vulgárne, pokiaľ ide o obsah, muselo by ísť o nepravdivé skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok bez pravdivého skutkového základu, ktoré sú neprimerane dehonestujúce až nactiutfhačské, o to viac v prípadoch, keď vecne nesúvisia s predmetom konania a ich cieľom je len očierniť protistranu, napríklad krivé obvinenie z trestného činu alebo iné obdobne závažné výroky. Je potrebné tiež rozlišovať, či bol výrok vyslovený verejne najmä na pojednávaní za prítomnosti verejnosti (a tým viac za prítomnosti médií) alebo či bol prednesený neverejne (napríklad na pojednávaní bez prítomnosti verejnosti alebo v písomnom podaní). Okrem pojednávaní a vyhlásenia rozsudku súdne konanie nie je verejné. Súd prvej inštancie v tomto kontexte poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 180/2007 zo dňa 20. marca 2007, v ktorom sa konštatuje, že za zásah nespôsobilý narušiť alebo ohroziť práva na ochranu osobnosti treba považovať prípady, keď zásah spočíval v tvrdeniach, ktoré boli prednesené napríklad za takých okolností, za ktorých nehrozilo zverejnenie a nemohlo žiadnym spôsobom dôjsť k zníženiu vážnosti fyzickej osoby napríklad medzi ostatnými spoluobčanmi.

6. Zohľadniac vyššie uvedené, dospel súd prvej inštancie k záveru, že výroky, ktoré žalobca žalovanému v tomto konaní vytkol, nemôžu predstavovať neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti. Z hľadiska formy ide hodnotiace úsudky prednesené vecným, i keď kritickým tónom, bez použitia neprimeraných invektív, či vulgarizmov. Z hľadiska obsahu ide o výroky týkajúce sa procesných aspektov konania, ktoré síce vyčítavým spôsobom, ale stále vecne kritizujú niektoré procesné úkony žalobcu, resp. v jeho osobe vidia príčinu neprimeranej dĺžky konania. Ide o subjektívne hodnotenie žalovaného, ktoré považoval za potrebné prezentovať pred súdom. Vytýkané výroky boli obsahom písomného podania adresovaného súdu, s ktorým sa mohol oboznámiť len úzky okruh osôb viazaných mlčanlivosťou. Treba dodať, že zákonný sudca, ako ich priamy adresát, musí byť spôsobilý vecne, nezaujato a kriticky tieto výroky vyhodnotiť a vysporiadať sa s nimi, ako aj s pravdivosťou ich skutkového základu vzhľadom na jeho znalosť priebehu konania. Aj v prípade, ak by tieto hodnotiace úsudky nemali pravdivý skutkový základ, vzhľadom na ich formu, obsah a neverejnosť ich prednesenia, by nepredstavovali zásah do práva na ochranu osobnosti a už vôbec v ich prípade nemožno hovoriť o excese ich pôvodcu. Takéto výroky sa nevyvíkajú z rámca tzv. zákonnej licencie, ktorá uprednostňuje slobodu strán produkovať vyjadrenia a prednesy v súdnom konaní pred právom na ochranu osobnosti. Záverom súd prvej inštancie podotkol, že žalobcom uvádzané negatívne dôsledky dlhotrvajúceho súdneho konania dopadajúce na jeho osobnostnú sféru nie je možné pričítať žalovanému, resp. konkrétnymi žalobcom označeným výrokom žalovaného, ktoré sú predmetom tohto konania. Pokiaľ totiž žalobca argumentoval tým, že naňho negatívne pôsobilo celé súdne konanie, ako pasívne vecne legitimovaný subjekt, v súvislosti s takýmto zásahom do žalobcových osobnostných práv by prichádzal do úvahy iba samotný žalobca v konaní sp. zn. 10C/92/2014, nie jeho právny zástupca. Napokon aj v žalobnom petite formulovaný text ospravedlnenia sa týka negatívnych dôsledkov konania ako celku na osobu žalobcu, a teda nekorešponduje so žalobcom vymedzeným skutkovým základom tohto konania. Žalobca žalovanému vytýkal určité výroky obsiahnuté v konkrétnom podaní zo dňa 10.05.2021, text ospravedlnenia však hovorí o opakovanom klamaní súdu zo strany žalovaného a že v žalobe (t.j. nie v podaní zo dňa 10.05.2021) uvedené výroky týkajúce sa žalobcu sú účelovo nepravdivé.

Súd prvej inštancie teda uzavrel, že žalobcov nárok nie je čo do základu daný, nakoľko nedošlo k neoprávnenému zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti. Z tohto dôvodu nie je možné žalovanému uložiť povinnosť poskytnúť primerané zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia, tým viac potom nie je možné zaviazat' ho na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pre úplnosť dodal, že žalobca netvrdil, ani nepreukázal skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že nepeňažná forma zadosťučinenia by eventuálne nebola postačujúca najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť jeho osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, čo sú predpoklady pre to, aby mu mohla byť náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch priznaná. Súd prvej inštancie záverom akcentoval, že výroky uvedené v podaní zo dňa 10.05.2021 neboli prednesené verejne, preto k takej forme zásahu, ktorá by napĺňala hypotézu právnej normy uvedenej v § 13 ods. 2 Obč. Zák., nemohlo dôjsť. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

7. Súd prvej inštancie záverom odôvodnenia svojho rozsudku ozrejmil, prečo nevykonal výsluch žalobcom navrhnutých svedkov S.. E. F., S.. S.na Z., N., S.. L. I., S.. D. T., S.. W. D., K.. Z. Z., K.. K. J., S.. Q. N. O. N., S.. S. K., N. ku skutočnosti, že žalobca sa mal sťažovať na dĺžku trvania konania sp. zn. 10C/92/2014. Mal za to, že samotná skutočnosť, že žalobca sa obracal s určitými sťažnosťami, či podnetmi na súdne inštitúcie, resp. orgány, v mene ktorých konali menovaní, nebola v tomto konaní sporná ale ani pre konanie podstatná. Navyiac, podľa súdu prvej inštancie mu neprislúcha hodnotiť správnosť procesného postupu Okresného súdu Bratislava I, ani to, či v danom konaní došlo k prieťahom. Žiadna zo strán pritom netvrdila, že by vo veci sp. zn. 10C/92/2014 boli objektívne konštatované prieťahy či už predsedom súdu alebo ústavným súdom.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. a plne procesne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania si v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Argumentoval tým, že sa súd prvej inštancie nevyrovnal so základnou otázkou žaloby, či žalovaný ako advokát v inom spore o žalobcovi klamal a to nepravdivými skutkovými tvrdeniami. Nezohľadnil, že žalovaný svojim konaním porušil Etický kódex CCBE pre Európskych advokátov a § 14 Advokátskeho poriadku, podľa ktorého advokát pri výkone advokácie nesmie podať nepravdivé vyjadrenie. Súd prvej inštancie tento kľúčový moment neskúmal a len alibisticky v bode 4 rozsudku odkázal na rozhodnutie Disciplinárnej komisie advokátskej komory a Uznesenie vyšetrovateľa, ktoré však meritum veci neriešili. Súd by však mal vedieť, že policajní vyšetrovatelia zásadne neprijímajú občianske spory a sporové strany odkazujú na civilný súd. On ako žalobca konal nanajvýš korektne, ak po sklamaní z alibizmu a falošnej kolegiality SAK, s priamym odporúčaním policajného vyšetrovateľa, sa obrátil na súd. Namietal, že súd prvej inštancie len bagatelizoval nebezpečnosť a neprípustnosť klamlivých výrokov v súdnom konaní pre celú spoločnosť, hoci žalovaný klamal a zavádzal aj súd, keď tvrdil, že on (žalobca) spôsobil prieťahy v súdnom konaní, proti ktorým napokon sám tak vehementne protestoval, okrem iného aj podaním 15 výziev súdu, aby skoncoval s prieťahmi a hneď vydal rozsudok. Tento rozsudok musel ako právny zástupca čítať automaticky v kópiach a v spise a teda vedome klamal, keď tvrdil, že tieto prieťahy spôsobil. S.. J. teda najprv klamal inému súdu, že on (žalobca) spôsobil prieťahy a potom klamal tomuto súdu, že o jeho sťažnostiach na prieťahy nevedel, čo je očividné, napriek tomu to I. K.. Š.B. prehliadol. Evidentne žalovaný klamal aj v tom, že vraj v danej veci neprejavil záujem o ukončenie sporu mimosúdnu dohodou, hoci on sám žalobcu v tomto oslovil priamo trikrát dokladovanými listami, na čo sudcu súdu prvej inštancie upozornil v písomnom vyjadrení z 24.3.2022. Súd prvej inštancie namiesto objektívnych kritérií zvolil subjektívne „vajatanie“ na tému, že sudkyňa v predmetnom súde bola akousi búľtavou vľbou, čo nič nevyzradí a teda mu akékoľvek lži o jeho osobe nemôžu poškodiť. Zdôraznil, že uvedených nepravdivých skutkových tvrdení sa žalovaný A.. J. dopustil excesívne ako profesionál, čím zneužil svoju profesiu, čo je odsúdeniahodné. Ak chcel byť súd prvej inštancie naozaj súdny, mal si vyžiadať celý spis 10C 92/2014 a jeho vyjadrenia k týmto a ďalším lžiam a zvlášť záverečné slovo A.. J., kde je viacero týchto verejne vyslovených lží v zápisnici zdokumentovaných. Odvolaciemu súdu akcentoval, že aj v iných sporových kauzách nemusí dôjsť k dokonaniu zlého činu, ale na odsúdenie stačí aj zločin v štádiu pokusu. Namietal tiež, že v časti rozsudku týkajúcom sa odškodnenia sa samosudca nevyrovnal s objektívnymi faktami ale podľahol vlastnej autosugescii, že mieru poškodenia

dobrého mena žalobcu v zmysle poškodenia postavenia občana v spoločnosti, ktorý bol nespravodlivým rozsudkom vážne poškodený, je možné odmietnuť len subjektívnymi zľahčujúcimi pohľadmi samosudcu, čo je neakceptovateľné. Preto jediným objektívnym kritériom posúdenia miery ujmy mu spôsobenej, je objektívny fakt, že žalovaného včas upozornil, že mu ujmu spôsobuje a že ho upozornil, že si za uvedenú ujmu bude počítvať pevne stanovenú sumu. Bolo to z dôvodu, aby žalovaný čím skôr zazrel mieru svojho previnenia, nepredlžoval ju a tým nezvyšoval jeho takto symbolicky vyčíslenú ujmu. Ignorujúc jeho ústretový návrh, žalovaný A.. J. uvedenú penalizáciu za jeho lži na verejnom súde s úmyslom poškodiť jeho dobré meno nerozporoval a vo svojom úmyselne poškodzujúcom konaní nepravdivými skutkovými tvrdeniami pokračoval, a to excesívne až do posledného pojednávania pred iným súdom vo veci 10C 92/2014, kde predniesol verejne celú znôžku lží o jeho osobe. Je zvlášť zavrhnúťhodné a pre celú spoločnosť neakceptovateľné, ak iná osoba svojimi úmyselnými klamstvami, ktoré žalovaný A.. J. po písomnej forme zopakoval aj ústne pred verejným súdom dostupným každému občanovi, a nie je vinou žalobcu, že tam náhodou žiadny nebol, nekoná spontánne a teda v ospravedlňujúcom afekte, ale s chladnou vypočítavosťou ako súčasť svojho advokátskeho zárobku. Tento objektívny fakt súd prvej inštancie nebral do úvahy a teda nemohol dospieť k objektívnemu rozsudku. Bolo by na prospech nielen žalobcu, ale celej spoločnosti, keby bol žalovaný A.. J. J. po právu odsúdený a tak by mali ďalšie súdy, kde bude vystupovať ako advokát, menej starostí s jeho excesívne a obsedantne profesionálne fabrikovanými nepravdivými skutkovými tvrdeniami.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Voči odvolaniu namietal, že žalobca v ňom odkazuje na Etický kódex pre Európskych advokátov, ktorý je záväzným dokumentom pre advokátov ako členov advokátskych komôr týchto krajín, a podľa ktorého musia konať v jeho súlade pri ich cezhraničných právnych službách v rámci EÚ, Európskeho hospodárskeho priestoru a Švajčiarskej konfederácie. Tento dokument sa na predmetné konanie nemá vôbec aplikovať. K tvrdeniu žalobcu, že ani Slovenská advokátska komora, ani orgány činné v trestnom konaní neriešili meritum veci uviedol, že sťažnosť žalobcu na neho bola predmetom konania Slovenskej advokátskej komory s výsledkom - sťažnosť odložená. Aj revízná komisia SAK potvrdila rozhodnutie o odložení veci z dôvodu, že sťažnosť je v celom rozsahu nedôvodná, rovnako aj vyšetrovateľ dospel k záveru, že trestné oznámenie žalobcu na jeho osobu je potrebné odmietnuť. Skutočnosť, že tieto konania neboli skončené podľa predstáv žalobcu neznamena, že nebolo riešené meritum veci. Aj závery týchto orgánov je možné v konaní použiť ako dôkaz. Za neopodstatnenú považuje aj odvoláciu argumentáciu týkajúcu sa nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá rozhodne nebola vyčíslená len symbolicky. Dodal, že verejnosť sa nezúčastnila žiadneho pojednávania v spore sp. zn. 10C 92/2014 vedenom na Okresnom súde Bratislava I, ani v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 70C/63/2021.

11. Žalobca v odvolacej replike zotrval na svojej odvolacej argumentácii, ktorú len zhrnul, resp. v niektorých jej aspektoch akcentoval. Žalovaný ďalšie vyjadrenie v konaní už nepodal.

12. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.04.2024 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

13. Odvolací súd sa stotožňuje s nosnými dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť správnosť pre vec podstatných skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil a vyhodnotil skutkový stav veci a tento aj správne právne posúdil. Pri viazanosti uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), sa odvolací súd v rámci odvolacieho prieskumu zaoberal len tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré žalobca výslovne uviedol a skutkovo vymedzil v odvolaní; pri viazanosti dôvodmi odvolania pritom neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo. Z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie nachádzajúce svoj základ v tom, že strana sporu je zodpovedná za to, že bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj odvolacom konaní.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom Náleze sp. zn. III. ÚS 385/2012 z 21.1.2014 vyslovil, že „z obsahu limitačnej klauzuly čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd explicitne vyplýva, že ktokoľvek, kto vykonáva slobodu prejavu, má určité povinnosti a nesie určitú zodpovednosť, v rámci ktorej nesmie prekročiť isté hranice stanovené v záujme štátnej bezpečnosti, ochrany práv a slobôd a ostatných vymedzených relevantných sociálnych potrieb. Takto prezentované výnimky ohraničujúce slobodu prejavu si však vyžadujú úzku interpretáciu, kde potreba obmedzenia slobody prejavu musí byť preukázaná presvedčivým spôsobom, a to vzhľadom na význam tejto slobody garantujúcej ducha tolerancie demokratickej spoločnosti“. Pri riešení kolízie medzi základným právom na slobodu prejavu a základným právom na ochranu osobnosti je potrebné vziať v úvahu jednak: 1/ povahu výroku (či ide o skutkové tvrdenie, či hodnotiaci úsudok), 2/ obsah výroku, 3/ formu výroku (či predmetný výrok je expresívny či vulgárny), 4/ postavenie kritizovanej osoby (či ide o osobu verejne činnú, či aktívnu v politickom živote), 5/ či sa výrok (kritika) dotýka súkromnej, či verejnej sféry kritizovanej osoby, 6/ chovanie kritizovanej osoby (napr. či kritiku sama „vyprovokovala“, ale ako sa následne ku kritike postavila), 7/ autor výroku (novinár, bežný občan, politik a pod.), 8/ kto výrok predniesol a v akom čase (viď aj nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 2051/14). Uvedené rozhodnutie je podporne aplikovateľné aj na tento sporový prípad.

15. V prejednávanej veci žalobca namieta vo vzťahu k žalovanému obsah jeho písomného vyjadrenia zo dňa 10.05.2021 adresovaného bývalému Okresnému súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 10C/92/2014 o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, v ktorom žalovaný ako advokát zastupujúci S.. K. C., N.. (v procesom postavení žalobcu) uviedol o A.. K. (v označenom konaní v procesnom postavení žalovaného) nasledovné: „A.. K. žiaľ do dnešného dňa neurobil nič preto, aby sa súdny spor nenafahoval a odmieta akékoľvek návrhy na dohodu o urovanie. Namiesto toho neustále osočuje, napáda invetivami klienta a jeho právneho zástupcu, sudcov okresného súdu a krajského súdu, ako aj členov bývalého vedenia Slovenského centra PEN. Súdny spor sa v podstatnej časti predlžil o niekoľko rokov práve z dôvodu konania žalovaného A.. K., ako príklad možno uviesť jeho sťažnosť na zaujatosť sudkyne, ktorá spor rozhoduje, pričom jeho sťažnosť bola posúdená ako nedôvodná nadriadeným krajským súdom, a ďalšie jeho podobné neodôvodnené úkony, či podania, vrátane podania vzájomnej žaloby, čím sa spor len ďalej z jeho strany predlžuje.“ Žalobca tvrdil, že žalovaný obsahom tejto časti písomného podania doručeného do súdneho spisu bývalého Okresného súdu Bratislava I vedome poškodil jeho meno krivým tvrdením, že „z dôvodu jeho konania sa predmetný spor neúmerne predlžuje“ a že „neurobil nič preto, aby sa súdny spor nenafahoval“, a to so zámerom spôsobiť mu vážnu ujmu.

16. Všeobecne možno uviesť, že neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ust. § 11 Obč. Zák. a je v rozpore s právami a povinnosťami pôvodcu zásahu stanovenými právnym poriadkom. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie neoprávnené smerujúce proti osobnej a mravnej integrite fyzickej osoby, ktoré je objektívne spôsobilé nepriaznivo zasiahnuť niektorú zo zložiek osobnosti fyzickej osoby. Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti nie je vyžadované vyvolanie konkrétnych následkov zásahu proti tomuto chránenému statku, ale postačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo aspoň ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Obč. Zák. (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 1653/2013). K porušeniu práva na česť môže dôjsť nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného charakteru alebo zverejnením neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe. Ak sú v kritike k charakterizácii určitých javov a osôb použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky, resp. ak je obsah kritiky neprimeraný k posudzovanému konaniu kritizovanej osoby a vyplýva z nej úmysel znevážiť, či uraziť kritizovanú osobu (tzv. intenzívny exces), ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby (§11 Obč. Zák.). Za neoprávnený zásah sa nepovažuje zásah, ktorý je dovolený (oprávnený), resp. ktorého možnosť je predpokladaná zákonom, ak nie sú prekročené zákonom stanovené medze. Kritériom je vždy posúdenie, či tvrdený zásah je potrebné v konkrétnom prípade ešte podradiť pod kategóriu plnenia zákonom stanovených povinností, resp. výkonu zákonom predpokladaných oprávnení. Táto licencia nie je daná tam, kde sa iniciátor tvrdeného zásahu dopustí excesu. Inak povedané, takýto zásah do osobnostných práv zostáva povoleným za predpokladu, že sa stal primeraným spôsobom a zároveň nie je v rozpore s takými oprávnenými záujmami fyzickej osoby, na ktorých je potrebné s ohľadom na zabezpečenie elementárnej úcty k dôstojnosti jej osobnosti za všetkých okolností bezpodmienečne trvať (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 146/2008).

17. Zohľadniac vyššie uvedené je odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že žalovaný namietaným písomným vyjadrením adresovaným súdu, teda výlučne do súdneho spisu sp. zn. 10C

92/2014, realizovaným na pokyn súdu (vyjadrenie k vzájomnej žalobe) a v mene svojho klienta S.. C., N.., konal v rámci zákonnej licencie vyplývajúcej mu z ustanovení Civilného sporového poriadku, ako aj ust. § 18 ods. 1, 2 Zákona o advokácii č. 586/2003 Z.z. Pokiaľ ide o namietaný obsah tohto vyjadrenia žalovaného, konštatujú sa v ňom dva nesporné fakty (ich pravdivosť žalobca v konaní nikdy nerozporoval), že žalobca podal v konaní sp. zn. 10C 92/2014 vzájomnú žalobu a tiež že podal na zákonnú sudkyňu námietku zaujatosti, následne nadriadeným súdom vyhodnotenú ako nedôvodnú. Z pohľadu ďalšieho namietaného obsahu tohto vyjadrenia možno zhrnúť, že v ňom žalovaný tlmočí subjektívny názor jeho mandanta k postojom, resp. k správaniu žalobcu v konaní sp. zn. 10C 92/2014 tak, ako ho vníma „z dôvodu jeho konania sa predmetný spor neúmerne predlžuje“, „neurobil nič preto, aby sa súdny spor nenaťahoval“. Ide o hodnotiaci úsudok (resp. vecnú kritiku), realizovaný písomným podaním v rámci procesného priestoru poskytovaného strane sporu Civilným sporovým poriadkom (t.j. zákonom), ktorý svojim obsahom nie je možné vyhodnotiť ako exces, teda ako konanie, ktoré by bolo neoprávnené. Navyše, ako správne uviedol súd prvej inštancie, išlo o písomné podanie adresované výlučne do súdneho spisu, s ktorého obsahom sa oboznamuje len úzky okruh oprávnených osôb (strany sporu, ich zástupcovia, zákonný sudca, vyšší súdny úradník, prípadne súdny asistent) a preto nebolo spôsobilé znížiť česť a dôstojnosť žalobcu u iných ľudí (verejnosti). Nakoľko sa nepreukázala neoprávnenosť žalobcom tvrdeného zásahu do jeho osobnostných práv, nebolo už namieste zaoberať sa ani otázkou dôvodnosti a primeranosti v žalobnom petite požadovanej peňažnej satisfakcie (§ 13 ods. 2, 3 Obč. Zák.).

18. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nezohľadnil, že žalovaný svojim konaním porušil Etický kódex CCBE pre Európskych advokátov a § 14 Advokátskeho poriadku, odvolací súd uvádza, že hodnotenie porušenia etiky advokáta primárne prináleží revíznej komisii, prípade disciplinárnemu senátu Slovenskej advokátskej komory, ktorá však podnet žalobcu na žalovaného v tejto veci vyhodnotila ako nedôvodný a odmietla ho. Všeobecný súd nemôže tento výsledok kompetentného stavovského orgánu spochybňovať.

19. Vzhľadom na zistený skutkový stav veci a charakter sporového konania súd prvej inštancie správne uzavrel, že nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie výsluchom žalobcom navrhnutých svedkov (štatutárnych zástupcov Okresného súdu Bratislava I, Krajského súdu v Bratislave, Ministerstva spravodlivosti SR a predsedu Súdnej rady SR), na ktorých sa žalobca v súvislosti so svojimi sťažnosťami v konaní sp. zn. 10C 92/2014 obracal, nakoľko toto dokazovanie by bolo nadbytočné a v rozpore s procesnou ekonómiou. Je však namieste dodať, že šetrenie takéhoto množstva sťažností žalobcu menovanými inštitúciami si vyžadovala určitý čas a preto ich iniciovanie a následné riešenie muselo mať vplyv na celkovú dĺžku konania, ako v spornom písomnom podaní zo dňa 10.05.2021, zo svojho pohľadu, načrtoľ žalovaný.

20. Pre úplnosť je namieste aj otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, ktorý je pri poskytovaní právnych služieb viazaný (v medziach zákona) príkazmi klienta (§ 2 ods. 2 Zákona o advokácii č. 586/2003 Z.z.). Pokiaľ teda tento, podľa názoru odvolacieho súdu dovolený obsah písomného podania, bol realizovaný v mene S.. C., N.., žalovaný nemôže byť konaní pasívne legitimovaným subjektom.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok, vr. súvisiaceho výroku o trovách konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a plne procesne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods. 2 C.s.p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).